

Епископ Давид Перовић

Православни богословски факултет, Универзитет у Београду

Господ Исус Христос — Први Еколог Цркве

Сажетак: Упркос чињеници да су нас наши стари греси умртвили, и да нас стално умртвљују, и опет, да су нас исти умртвили, и да нас стално усмрћују, црна плима не само класичнога, него и савременога, еколошкога греха, никако не успева да нас сасвим потопа. Не успева да потопа ни нас, ни целокупну твар као Божији Дом или Икиу, на коју се непрекидно окомљује. Не успева благодарећи чему? Божанственој Литургији која представља сву свеобухватност, човекољубивост и целебност православног благодатног богословља и благодатног обитавања са домоуправитељством. Ето зашто нам се она уствари разоткрива као Божанствена Икиа или Богом-устројени Дом. Напослетку, она се разоткрива као једна Magna Charta Sacra Echologica, чији је Кивернитис или Руководитељ први Еколог Цркве, Господ Исус Христос.

Кључне речи: Греси, еколошки грех, Божији дом, Икиа, Божанствена Литургија, твар.

Сагледавања литургијске екологије

1. Господњи пречисти длан наше је станиште и наша државина.
2. Господња истина наше је окриље, а Његова љубав наше вечно пребивалиште.
3. Господња јемчевина Царство нам је Божије.
4. Господње жиће бива у светлости неприступачној.
5. Господњем лицу као коначном станишту привешће нас само покајање и молитва.
6. Господња воља наше је сигурно пристаниште овде, и лука вечнога блаженства *шамо*.
7. Очи наше уперене су у Господа као у Дом сигурне наде.
8. Крштени у Христа учлањује се као драгоцен члан у Његово Тело — Цркву, нарочито драгоценом камену што се уграђује у царску палату.
9. Господ одмара немоћи наше сном, ослобађа нас од демонског сањарења и прожима умилењем, еда бисмо ми и на постељама нашим ноћу помињали Име Његово и просвећивали се размишљањем о заповестима Његовим; еда би и устајање наше бивало у радости душевној ради слављења доброте Његове.
10. Господ је чувар и заштититељ светих обитељи и светих храмова.
11. Господња је воља да се сачува сваки град и крај и обитељ од глади, помора, земљотреса, потопа, пожара, покоља, најезде туђинаца и међусобнога рата.
12. Господње окриље наш је заклон.
13. Дух наш од ноћи јутрењује к Богу, јер заповести Његове светлост су на Земљи.
14. Господ је изгонио мрака из станишта наших — из срдаца наших.
15. Господ је благорастворитељ свих наших жалости.
16. Господ самонаметнуту судбину нас самовољних и саможивих премеће у неочекивану убавину.
17. Господ је ризница свих добара — добара непресушних.

18. Човекољубиви Владика је зажигатељ непролазне светлости у срцима нашим, отворитељ очеса ума нашега за разумевање јеванђелских проповеди, усадитељ страха и блажених заповести Његових у наша ушеса.
19. Господ је саздатељ дома нашега — срца чистога у нама, и утврдитељ Духа чистога у нама.
20. У срцима нашим сија истинско сунце правде Господ наш и Спаситељ наш.
21. Очевога достојанства место је на Небесима, Очево достојанству место је на Небесима, заједно са достојанством Сина и Духа. И по дару Божијем, заједно са достојанством нас Богомудомљеним.
22. Господ Исус Христос је Двери Дома Божијега, и источник милосрђа; Двери које је Богородица заувек отворила, и источила.
23. Господња рука из станишта Његовога укрепитељ је нашег служења и службе Њему самоме чињене.
24. Улазак у Дом Господњи и обитавање у њему незамисливи су без светога страха Божијега.
25. Вавек радосни биће само они у које се Господ буде уселио вавек, и они које Он буде оденуо у ризу весеља од спасења.
26. Станови блажених благодатне су висине Господње.
27. Благодатне красоте и слава Дом су Господњи, и нестворена светлост место боравка Његова.
28. Наднебесни Жртвеник одише мирисом миомира Господњега.
29. Место Бого-Детета Христа надстојава звезда, а Њега наоколо подржава све и сва.
30. Господња врлина покрива небеса а Господња хвала земљу.
31. Окриље крила Господњих заклон је душама нашим.
32. Иако гроб походимо телом, ад душом, а и рајско стање повремено целим својим бићем, и то као покајани разбојник, ипак се ми надамо достојанству десне стране Божије, које нам је припремио Христос. Сами Христос, седјашчи одеснују достојанства Очева.
33. Литургијско Царство Божије преиспуњено је пребогатом милошћу и добротом.
34. Садањем веку приличи познање истине Господње, а будућем вечни живот Божији у нама.
35. Небеса су и установе чинова и војски Анђела и Арханђела — служитеља слави Господњој и послужитеља славословљу благодати Његове.
36. Свети су почивалиште Светога Бога, а почивалиште човека јесу икона и подобије Христово.
37. Где су благослов и престо славе Царства тамо је Господ Христос, а где су Херувими тамо су Му и Престо и Подножје.
38. Наше срце је огњиште непролазне светлости богопознања, али и бездан кога Господ надгледа.
39. Светлост, крепост, одмор и чистота благодатно су покојиште за којим чезну наши духови и тела што их Животодавац Господ у једном моменту привремено растави, да би их у неком другом моменту поново саставио.
С висина Господњих ниспослато нам је спасење, и ми 40. убројани у Господње стадо; док из дубина и низина пакла пропад, и ми убројани и у непријатеље Господње.
41. Праведним судом Божијим изагнани смо из раја у овај свет, и враћени у земљу из које смо били узети, еда бисмо поновним рођењем у Христу били удостојени постати учесницима Домостроја спасења — Његове Прагматије.

42. Смрт не може бити станиште Господара живота. Зато је Христос првина умрлих и прворођени из мртвих.
43. Силом Духа Светога ми у свако време и на свакоме месту са чистим сведочанством савести незорно и несметано призивамо Господа Христа.
44. Христов гроб извор је васкрсења нашега, те је он као такав живоносан, лепши од раја и неупоредиво светлији од сваке царске одаје.
45. Богородица је сушта жива палата Богочовека Христа.
46. Ми се у свету приводимо из небића у биће обиљем милости, а у Цркви у христовитије благодаћу Духа Светога.
47. Христов Дом — Тело Његово ми називамо Домостројем нашега спасења. Заправо миомирисним Хлебом Његовим и огњеном Крвљу Његовом.
48. Храна Господа Исуса Христа је Његова радост од гледања 48. људи који се приљубљују уз Њега пламеног, који прибегавају Његовом Домостроју спасења.
49. Једини-Рођени Син Божији присутан је кроз страшне огњене Тајне које су пред нама и у којима огњеним Он почива, којима нас верне Он пламеном ослобађа од сваке нечистоте, и домовима својим нас чини освећеним. А када се Он, Логос Божији већ усели у нас и настани у нама, ми постајемо пламени храм и неопалена купина Свесветога и најпоштованијега Духа Светога, Који је такође огањ, и светлост и мироухање.
50. Заједничари страшних огњених Тајни Господњих присајединитељи су и словеснога стада Господњега, и наследници најразличитијих станишта Царства Божијега свесветлога.
51. Лице Христово и његов пламени сјај покојиште је наше светло.
52. На Новом Јерусалиму блиста слава Господња, Нови Сион ликује и весели се, а Богородица васкрсењу Порода свога се радује.
53. Господу се молимо да нас сачува у Светињи својој еда бисмо се сав дан поучавали правди Његовој.
54. Светитељска уста блистају благодаћу док се моле Христу Богу Логосу да нас Он спасе. Тачније, да нас научи како да се хранимо пламеним плодовима извршенога спасења Господњега.
55. Нашим сједињењем са светлим огњеним Телом и Крвљу Христа — Христос постаје обитавалац срдаца наших, а ми пламени храмови и неопаливе купине Духа Светога; коначно, заједничари свих вечних блага Божијих –у Христу сабраних.

Lord Jesus Christ — The First Ecologist of the Church

Summary: Despite the fact that we have become benumbed by our old sins, and that we are constantly being benumbed by them, and again, in spite of constantly being deadened by the same, the dark tide not only of the classical, but also of the contemporary, ecological sin in no way fully succeeds in overflowing us. It does not succeed in its effort to overflow either us or the whole creation which is the House of God, or the Eikeia, at which it has been aiming. Owing to what? Owing to the Divine Liturgy which encompasses the universality, love towards man and incorruptibility of the charismatic Orthodox Theology and the charismatic dwelling with the economy. That is why Liturgy reveals itself as the Divine Eikeia or the God orchestrated Home. Finally, it reveals itself as a Magna Charta Sacra Echologica designed by the first Ecologist of the Church, our Lord Jesus Christ.

Key words: Sins, ecological sin, the House of God, Eikeia, the Divine Liturgy, creation.